БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 234 (4225).
27 НОЯБРЬ
ПАЙШАНБА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин

Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Делегатлар «Колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисида»ги докладни муҳокама қилмоқдалар.

МОСКВА. КРЕМЛЬ, 1969 йил 25 ноябрь. Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди. Минбарда — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев.

С. Смирнов ва А. Стешанов фотоси («Известия»дан олинди).

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ УЧИНЧИ СЪЕЗДИ МАЖЛИСЛАРИ ТЎҒРИСИДА ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Съезднинг 25 ноябрь кечқурунги мажлисида Владимир область Гусь-Хрусталь районидаги «Большевик» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **А. В. Горшков** раислик қилди.

Съезд колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисидаги докладни муҳокама қилишга киришди.

Музокараларда Тула областидаги «Новая жизнь» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **И. М. Семенов,** Киев областидаги Жданов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. Г. Бузницкий,** Брест областидаги Жданов номли колхознинг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Л. И. Осиюк,** Краснодар ўлкасидаги «Кубань» колхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. И. Клепиков,** Сирдарё областидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Н. Йўлдошева,** Шарқий Қозоғистон областидаги Жданов номли колхоз раиси **К. Капишев** сўзга чиқдилар.

Съездни Москва саноат ишчилари делегацияси табриклади. Делегатлар ва меҳмонлар уларни қизғин кутиб олдилар. Москвадаги Лихачев номли автомобиль заводининг темирчиси, коммунистик меҳнат зарбдори ўртоқ **К. Н. Малин** съезд қатнашчиларини оташин сўзлар билан табриклади.

Шундан кейин доклад юзасидан музокаралар давом этди. Грузия ССРнинг Плави қишлоғидаги колхоз раиси ўртоқ **Ш. М. Эцадашвили** сўзга чиқди.

Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи Съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

* * *

1969 йилнинг 26 ноябрида колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди ўз ишини давом эттирди.

Тошкент областидаги Киров номли колхоз участка мудираси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **Турсуной Охунова** раислигида ўтган эрталабки мажлисда колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисида қилинган докладни муҳокама этиш давом қилди. Музокараларда Херсон областидаги «Нове Життя» колхозининг звено бошлиғи **А. И. Романюк,** Москва областидаги Владимир Ильич номли колхознинг раиси **И. И. Кухарь,** Озарбайжон ССРдаги Оржоникидзе номли колхоз қўйчилик фермасининг бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Г. Р. Керимов,** Литва ССРдаги Черняховский номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. К. Адомавичюс** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Съезд мандат комиссиясининг раиси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **Ф. Д. Кулаков** мандат комиссиясининг докладини қилди. Съезд делегатлари мандат комиссиясининг докладини якдиллик билан тасдиқлайдилар.

Делегатлар ва мехмонлар қизғин кутиб олган Болгария Халқ Республикаси Марказий Кооператив союзининг Раиси ўртоқ **С. Сюлемезов** ҳамда Венгрия Халқ Республикаси қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати министрининг ўринбосари ўртоқ **Г. Шоош** съездни табриклаб сўзладилар.

Танаффусдан сўнг съезд мажлиси Минск областидаги «Светлий путь» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **В. М. Калачик** раислигида давом қилди. Колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисида қилинган доклад юзасидан музокараларда Ростов областидаги «Путь к коммунизму» колхози хотин-қизлар трактор бригадасининг бошлиғи **Л. А. Тихомирова,** Молдавия ССРдаги «Гигант» колхозининг раиси **Д. Х. Рашкулев,** Латвия ССРдаги «Кекава» колхозининг тракторчиси **В. А. Копштале,** Винница областидаги «КПСС XXII съезди» номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. М. Кавун** ўртоқлар сўзладилар.

Съезд колхознинг янги Намунавий Устави лойиҳаси хусусида делегатлар киритган таклифларни кўриб чиқмоқ учун комиссия ташкил қилди.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Германия Демократик Республикаси қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва қайта ишлов саноати кенгашининг раиси ўртоқ **Г. Эвальд** ҳамда Корея Халқ Демократик Республикаси қишлоқ хўжалик комитетининг раиси ўртоқ **Ким Ман Гим** съездни табриклаб сўзладилар.

Колхозчиларнинг учинчи съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

СЪЕЗД ПРЕЗИДИУМИ

1. Брежнев Л. И.
2. Воронов Г. И.
3. Кириленко А. П.
4. Косигин А. Н.
5. Мазуров К. Т.
6. Пельше А. Я.
7. Подгорний Н. В.
8. Полянский Д. С.
9. Суслов М. А.
10. Шелепин А. Н.
11. Шелест П. Е.
12. Авагян Р. В.
13. Алиев Ғ. А.
14. Андропов Ю. В.
15. Аретагин Г. А.
16. Охунова Т.
17. Бадон О. Л.
18. Бодюл И. И.
19 Боднарь А. И.
20. Булавин Е. М.
21 Булат И. М.
22. Виштак С. Д.
23. Восс А. Э.
24. Гармаш Д. М.
25. Георгиев А. В.
26. Гиталов А. В.
27. Горшков А. В.
28. Горячев Ф. С.
29. Гринь И. П.
30. Гришин В. В.
31. Демичев П. Н.
32. Демченко М. С.
33. Зарубин В. А.
34. Золотухин Г. С.
35. Иванюта А. Л.
36. Издиқулова Р.
37. Кавун В. М.
38. Калачик В. М.
39. Капитонов И. В.
40. Катушев К. Ф.
41. Каулиниш Э. М.
42. Келдиш М. В.
43. Клепиков М. И.
44. Коваленко А. В.
45. Конотоп В. И.
46. Кочинян А. Е.
47. Красников И. Г.
48. Кулаков Ф. Д.
49. Кунаев Д. А.
50. Купуния Т. А.
51. Қурбонов А. А.
52. Кэбин И. Г.
53. Левенец М. И.
54. Лобанов П. П.
55. Лобов А. Ф.
56. Мадаминов Р.
57. Малинина П. А.
58. Мальцев Т. С.
59. Маркина Л. И.
60. Матвейчук И. Е.
61. Мацкевич В. В.
62. Машеров П. М.
63. Мжаванадзе В. П.
64. Могильченко Г. С.
65. Назаров Ҳ.
66. Низовских Е. К.
67. Никитин В. А.
68. Нилова Е. И.
69. Овезов Б.
70. Пономарев Б. Н.
71. Посмитний М. А.
72. Пульникова С. С.
73. Расулов Д. Ж.
74. Рашидов Ш. Р.
75. Савченко М. Х.
76. Сизов Г. Ф.
77. Снечкус А. Ю.
78. Соломенцев М. С.
79. Ступников М. М.
80. Табеев Ф. А.
81. Тимашева М. Ф.
82. Тихомирова Л. А.
83. Тээ Э. Я.
84. Тяжельников Е. М.
85. Усов П. М.
86. Устинов Д. Ф.
87. Усубалиев Т.
88. Форманюк А. М.
89. Черников Г. Т.
90. Шокиров М. З.
91. Шолохов М. А.
92. Шопокова К.
93. Шяулене М. В.
94. Шчербицкий В. В.
95. Эрсариев О.
96. Яснов М. А.

СЪЕЗД СЕКРЕТАРИАТИ

1. Авазов М.
2. Авраменко Н. М.
3. Багаева Н. К.
4. Белан Н. И.
5. Вегеран М. И.
6. Воловченко И. П.
7. Гусейнов М. Г.
8. Журавский П. А.
9. Зиньковская Е. Т.
10. Карлов В. А.
11. Козлова П. Ф.
12. Костишин И. М.
13. Курохтанов Н. Н.
14. Марценюк С. Я.
15. Марцун М. А.
16. Милякова Л. К.
17. Ниров Х. М.
18. Очеретний Г. В.
19. Павлова Н. С.
20. Прозорова Н. А.
21. Смирнов Т. Е.
22. Телепнев С. Н.
23. Флорентьев Л. Я.
24. Шумик С. И.
25. Йўлдошева Н.

МАНДАТ КОМИССИЯСИ

1. АҲМЕДОВ М.
2. АШИМБАЕВ Н.
3. БАЗУЕВА Ф. Н.
4. БОКОВ П. У.
5. БУРСИКОВА К. М.
6. ВОЗНИЙ О. А.
7. ВОЛКОВА М. В.
8. ДОВЖЕНКО А. Д.
9. ЕРМУРАКИ Т. М.
10. ЕШАНОВА С.
11. ИВАНОВА А. И.
12. КЛАДОВА А. А.
13. КОБЧИКОВА И. А.
14. КУЛАКОВ Ф. Д.
15. ЛОГВИН Н. П.
16. ЛОМАЛИЕВ А. Л.
17. МАМАНАШВИЛИ Н. П.
18. МИШАКОВА В. Ф.
19. НЕДБАЙЛО К. П.
20. ПЕРСИСТИЙ А. И.
21. ПРОКОПЧУК И. Л.
22. ПЧЕЛЬНИКОВ Ф. Б.
23. РАЛЬКО В. А.
24. РЕГИДА И. Ф.
25. РИБНИКОВ Ф. Ф.
26. СТЕПАНОВА Г. А.
27. СТЕПАНОВА М. И.
28. ХАЛЯВИН С. Я.
29. ХВАН МАН-ГИМ
30. ЦИРЕТАРОВА С. Ж.
31. ЧЕКМАК Ф. В.
32. ЧУМАК А. В.
33. ШЧЕКИНА А. П.
34. ШЧЕТИНИН Н. И.
35. ЮСУПАЛИЕВ Ғ. Ғ.

ТАҲРИР КОМИССИЯСИ

1. АДОМАВИЧЮС В. К.
2. АЛЕКСЕЕВ П. Ф.
3. АЛИМАТОВ А.
4. БАЙДА Г. И.
5. БИЗУНОВ С. И.
6. ВИШНЯКОВ Н. А.
7. ВОЛОДЬКИН Н. В.
8. ГАДЖИЕВ М. Г.
9. ДРУЖИНИН И. Г.
10. ДЬЯКОВ П. Е.
11. ИСАЕВ В. Ф.
12. КАЛЬЧЕНКО Н. Т
13. КЛОКОВ Н. С.
14. КОБЕЛЕВ В. А.
15. КУАНИШБАЕВ М.
16. МИГАЛКИНА А. Г.
17. МУКУКЕНОВА Е. С.
18. ПЕТУХОВА К. Н.
19. ПЯТНИЦА С. Е.
20. СОЛОХА И. В.
21. СТЕПАКОВ В. И.
22. СТОРОЖЕВ В. Я.
23. СУВАНДИИ М. Д.
24. СУЛТОНОВА О.
25. ТКАЧКОВА А. И.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ УЧИНЧИ СЪЕЗДИДА

Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди колхозчи-деҳқонларнинг, бутун совет халқининг ҳаётида катта воқеа сифатида, ленинча кооператив план тантанасининг ёрқин далили сифатида Ватанимиз йилномасига киради. Коммунистик партия В. И. Ленин васиятларини амалга ошира борар экан, қишлоқ хўжалигини майда, бўлинган хўжаликдан коллектив, социалистик хўжаликка тубдан ўзгартирди ва деҳқонларимизни ишчилар синфи билан, барча халқ билан бирга Ленин йўлидан комил ишонч билан коммунизм сари бошлаб бормоқда.

Бундан ярим аср муқаддам Владимир Ильич деҳқончилик коммуналари ва қишлоқ хўжалик артелларининг биринчи съездида сўзга чиқиб, бундай деган эди: **«Коммуналарга, артелларга ва умуман майда ва якка деҳқон хўжалигини жамоат, ширкат ёки артель хўжалигига айлантириш ва бундай айлантиришга аста-секин ёрдам беришга қаратилган умуман ҳар қандай ташкилотларга бизнинг қандай зўр аҳамият беришимизни сиз ҳаммангиз Совет ҳокимиятининг бутун фаолиятидан, албатта, кўриб турибсиз...**

Бу хилдаги ҳамма ишларнинг аҳамияти жуда катта, чунки агар илгариги камбағал, қашшоқлашган деҳқон хўжалиги эски кўйича қолса, у вақтда социалистик жамиятни мустаҳкам қилиб қуриш тўғрисида ҳеч қандай сўз ҳам бўлиши мумкин бўлмас эди».

Ўтган 50 йил мобайнида деҳқончилик коммуналари ва қишлоқ хўжалик артеллари озгина чоғроқ-чоғроқ ячейкалардан кўп соҳали, юксак даражада механизациялашган, кучли коллектив хўжаликларга айланди. Ҳозир мамлакатимизда қарийб 36 мингта колхоз бор.

25 ноябрда Кремль кўп миллионли колхозчи-деҳқонларнинг вакилларини, Совет Ватанидаги барча халқларнинг вакилларини меҳмондўстлик билан қабул қилди. Колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съездининг делегатлари социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг муҳим проблемаларини муҳокама қиладилар, колхозларнинг замон руҳига, коммунистик қурилиш вазифаларига мос бўлиб тушувчи янги Намунавий Уставини қабул қиладилар.

Ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг иттифоқи мустаҳкам ва бузилмасдир. Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутлар тобора йўқолиб бормоқда, саноат ва фаннинг юксалганлиги қишлоқ хўжалигига актив ва тобора сезиларли таъсир кўрсатмоқда. Совет воқелигининг мана шу ва бошқа тарихий процесслари колхоз ҳаётининг асосий қонуни — Уставни янгилаш зарурлигини вужудга келтирди.

Съезд делегатлари 4,5 минг кишидан ошиқ. Ҳар бир делегат катта ва бой тажриба орттирган кишидир. Бу ерда сочи оқарган ветеранларни ҳам, қишлоқ ёшларини ҳам кўрасиз. Булар колхоз қишлоғининг илғор кишилари, сара деҳқонлар ва чорвадорлардир. Бу ерда колхоз раисларини, бригада бошлиқлари, агрономлар, механизаторлар, оддий колхозчиларни кўрасиз. Уларнинг кўплари қилган фидокорона меҳнатлари учун тақдирланган орден ва медалларини, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юлдузларини тақиб олишган.

Делегатлар Қизил майдондан ўтиб, Кремлга келдилар. Уларнинг фикри-зикри пролетар революциясининг йўлбошчиси, ишчи ва деҳқонларнинг жаҳонда биринчи давлати раҳбари — Ленинга қаратилган эди. Келаси йилнинг апрелида халқимиз, бутун илғор инсоният В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини нишонлайди. Ана шу шонли сана арафасида Москвада колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съезди йиғилди. Колхоз ҳаракатини бошлаб берганлар, қаттиқ уруш йилларида далаларда меҳнат қилган, урушдан кейинги йилларда колхоз хўжалигини ривожлантирган ва мустаҳкамлаган кишилар, бугунги кунларда оталарнинг эстафетасини қабул қилиб олган ёш авлод Кремлдаги съездга келди. Ватан қишлоқ меҳнаткашларини илғор техника билан қуроллантирди, фан ва илғор тажрибанинг энг янги ютуқлари уларга хизмат қилмоқда.

КПСС XXIII съезди қарорлари, партия Марказий Комитетининг шу съезддан кейин бўлиб ўтган Пленумларининг қарорлари колхозларга ишлаб чиқаришни янги босқичга кўтаришлари учун имконият берди. Съезднинг ҳар бир делегати ва меҳмони — мўл ҳосил учун, чорвачилик маҳсулларининг маъмурчилиги учун актив курашчидир. Мамлакатимизда колхозчи-деҳқонларнинг меҳнатини бутун халқ эъзозлайди.

...Кремлдаги Съездлар саройи. Эрталаб соат 10. Делегатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест** ўртоқларни қизғин кутиб оладилар.

Колхоз ҳаракатининг ветерани, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ, иккинчи ва ҳозирги учинчи съездининг делегати Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Т. С. Мальцев** қисқача кириш нутқи сўзлаб, съездни очди.

— Колхозчилар Бутуниттифоқ съездининг делегати бўлиш катта ишонч билдирилганлигининг ифодасидир, — дейди у. Зарбдор колхозчиларнинг Бутуниттифоқ иккинчи съезди ёдимга тушади, мен ўша съезднинг делегати бўлган эдим. Ўшанда биз ленинчи партия раҳбарлиги остида колхоз тузумининг пойдеворини қўяётган, аслида хўжаликни коллектив равишда олиб бориш, ижтимоий меҳнат қилишга асосланган янги ҳаётни эндигина бошлаб келаётган эдик. Шундан бери колхозларимизда, умуман бутун Советлар мамлакатимизда жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Энди колхозлар, қишлоқлар, колхозчининг ўзи ҳам бутунлай бошқача бўлиб кетган. Бутуниттифоқ учинчи съезди делегатларининг состави ҳам буни яхши кўрсатиб турибди.

Мана шу ўзгаришларнинг ҳаммасига нима асос бўлди? Аввало, колхозларни ривожлантириш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётган, қишлоқ хўжалигини қайта тузиш тўғрисида Ленин ғоялари ва васиятларини изчил ва сабот-матонат билан амалга ошириб келаётган партиямизнинг тўғри сиёсатидир. Партия XXIII съезди билан КПСС Марказий Комитети Пленумларининг маълум қарорларидан кейин сўнгги йилларда айниқса катта ўзгаришлар юз берди. Мана шу ленинча сиёсат учун, колхозчи-деҳқонлар тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётганлиги учун Коммунистик партиямиздан миннатдормиз.

Ишчилар синфимиз колхозчи деҳқонларга бериб келган ва бераётган ёрдами туфайли ҳам совет қишлоғида жуда катта ўзгаришлар қилиш мумкин бўлди. Ишчилар синфи, олимлар,

(Давоми иккинчи бетда).

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ III СЪЕЗДИ

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

(Боши биринчи бетда).

барча совет зиёлиларининг куч-ғайратлари натижасида эндиликда хилма-хил ва мукаммал машиналар ва ускуналарга эга бўлиб қолдикки, улар меҳнат характери ва деҳқоннинг бутун ҳаётини тубдан ўзгартириб юборди.

Биз жуда муҳим иш хусусида ана шу ажойиб саройга йиғилдик, деб давом этди Т. С. Мальцев. — Биз миллион-миллион колхозчиларнинг фикрини ифода этишимиз ва колхознинг янги Намунавий Уставини қабул қилишимиз лозим. Ўзингизга маълумки, янги Устав лойиҳасини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев раислигидаги комиссия тайёрлади. Сўнгра лойиҳа колхозларда, районларда, областларда, ўлкаларда ва республикаларда, шунингдек матбуотда кенг кўламда муҳокама қилинди. Энди бўлса янги Намунавий Уставнинг лойиҳаси колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди муҳокамасига қўйилмоқда.

Нотиқ сайлов тўғрисидаги Низомга мувофиқ съездга 4541 делегат сайланганлигини маълум қилади. Шулардан 4521 делегат съездга етиб келган. Узрли сабабларга кўра 20 киши съездда йўқ. Шундай қилиб, сайланган делегатларнинг мутлақ кўпчилиги шу ерда.

— Колхознинг янги Намунавий Уставини ишлаб чиқувчи ва колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съездини тайёрловчи комиссиянинг топшириғига биноан, деди Т. С. Мальцев, — шунингдек делегациялар вакилларининг кенгашининг топшириғига биноан, колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съездини очиқ деб эълон қилишга рухсат бергайсиз.

Зал гумбазлари узра Совет Иттифоқи давлат гимнининг садолари янграйди.

Съезд президиумининг состави тўғрисида таклиф айтиш учун Москва областидаги Горький номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. Ф. Исаевга** сўз берилади. У съезд президиумининг составини таклиф қилишдан аввал делегациялар вакиллари кенгашининг топшириғига биноан, колхознинг янги Устави лойиҳасини ишлаб чиқиш ва колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездини тайёрлаш комиссиясининг барча аъзоларига съездда ҳал қилувчи овоз бериш ҳуқуқи берилишини таклиф этади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги бу комиссия катта самарали иш қилди.

Делегатлар бу таклифни қарсаклар остида якдиллик билан қабул қилдилар.

Сўнгра В. Ф. Исаев делегациялар вакиллари кенгашининг топшириғига биноан, колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съезди президиумини 96 кишидан иборат составда сайлашни таклиф этади.

Президиум состави якдиллик билан сайланади. Улар орасида Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербицкий, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар, иттифоқдош республикалар Компартияларининг, ўлка ва область партия ташкилотларининг, автоном республикаларнинг раҳбарлари, колхоз раислари, бригада бошлиқлари, звено бошлиқлари, колхоз бинокорлари, чорвадорлар, олимлар, комсомол ходимлари, маданият арбоблари бор.

Залдагиларнинг давомли қарсаклари остида президиум аъзолари президиумда ўз жойларини оладилар.

Эрталабки мажлисда раислик қилган СССР Министрлар Советининг Раиси **А. Н. Косигин** бир қанча мамлакатлардан съездга делегациялар келганлигини хабар қилади. Делегациялар орасида қуйидагилар бор: Марказий кооператив союзининг раиси Стоян Сюлемезов бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати министрининг ўринбосари Габор Шоош бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва қайта ишлов саноати кенгашининг раиси Георг Эвальд бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалик комитетининг раиси Ким Ман Гим бошчилигидаги Корея Халқ Демократик Республикаси делегацияси, деҳқонлар миллий уюшмасининг раиси Хосе Крус бошчилигидаги Куба Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалик бирлашмалари олий кенгашининг раиси Лодонгийн Ринчин бошчилигидаги Монголия Халқ Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалик министри Мечислав Ягельский бошчилигидаги Польша Халқ Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари миллий союзининг раиси Василе Вилку бошчилигидаги Руминия Социалистик Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат федераль комитетининг раиси Коломан Бодь бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалиги бўйича иттифоқ секретарининг ўринбосари Лука Петрович бошчилигидаги Югославия Социалистик Федератив Республикаси делегацияси, экономика ва қишлоқ хўжалиги давлат секретариати кабинетининг директори Сек Умар бошчилигидаги Гвинея Республикаси делегацияси, ерислоҳоти министрининг ўринбосари Афиф Ар-Раун бошчилигидаги Ироқ Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалик министрлиги инспекция департаментининг бош директори Носир Ал-Ҳусайн бошчилигидаги Бирлашган Араб Республикаси делегацияси, қишлоқ хўжалиги ва ер ислоҳоти министри Муҳаммад Саид Толиб бошчилигидаги Сурия Араб Республикаси делегацияси, деҳқонлар союзининг раҳбари Абдул Ал-Дирдири бошчилигидаги Судан Республикаси делегацияси, Италия Коммунистик партияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Жерардо Кьяромонте бошчилигидаги Италия делегацияси, Марказ партияси правлениеси Марказий Комитетининг аъзоси ва ишчи комитетининг аъзоси Вяйна Ранкил бошчилигидаги Финляндия делегацияси, деҳқон хўжаликларини ҳимоя қилиш ҳаракати ташкилоти бош секретари Раймон Мино бошчилигидаги Франция делегацияси.

Делегатлар самимий, давомли қарсаклар билан ҳар бир делегацияни табриклайдилар.

— Биз, — дейди ўртоқ А. Н. Косигин, — бу ерга келган чет эллик меҳмонлар колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездини мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги жуда катта воқеа деб билиб, съездга эътибор берганликлари учун уларга миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Биз бунда аввало, Совет Иттифоқида қишлоқ хўжалигини социалистик негизда қайта қуриш ишида, кўп миллионли қишлоқ меҳнаткашларига қашшоқлик ва қолоқликдан ёруғлик ва тараққиётга бориш йўлини очиб берган Владимир Ильич Ленин кооператив плани ғояларини амалга оширишда тўпланган катта тарихий тажриба эътироф этилганлигини кўриб турибмиз.

Биз бунда совет колхозчи деҳқонларининг Коммунистик партия раҳбарлигида қишлоқдаги бутун ҳаёт укладини социализм асосларида қайта қуришда, илғор социалистик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда қилган жуда катта хизматлари эътироф этилганлигини ҳам кўриб турибмиз.

Бу ерда ҳозир бўлган чет эллик ҳурматли меҳмонларни колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди президиуми номидан, съездимизнинг барча делегатлари номидан самимий табриклашга ижозат бергайсиз.

Ўртоқ А. Н. Косигин секретариат состави тўғрисида таклиф киритиш учун Белоруссия ССР, Могилев областидаги «Первое Мая» колхози партия ташкилотининг секретари **С. Е. Пискляченкога** сўз беради. Секретариат бир овоздан 25 кишидан иборат сайланади.

Украина ССР, Кировоград областидаги «КПСС XX съезди» колхози тракторчилар бригадасининг бошлиғи, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. В. Гиталов** минбарга чиқади. Унинг редакцион комиссия состави тўғрисидаги таклифи ҳам бир овоздан қабул қилинади.

Шундан кейин Ўзбекистон ССР, Сирдарё областидаги Ленин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Н. Йўлдошева**нинг таклифига биноан съезднинг мандат комиссияси бир овоздан сайланди.

Ўртоқ А. Н. Косигин колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съездининг кун тартибини тасдиқлашни таклиф этади. Кун тартиби — «Колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисида».

Делегатлар кун тартибини бир овоздан тасдиқлайдилар. Съезднинг иш тартиби ҳам бир овоздан тасдиқланади.

Ўртоқ А. Н. Косигин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга сўз беради. Съезд делегатлари ва меҳмонлар уни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар. Ҳамма ўрниддан туради.

Ўртоқ Л. И. Брежнев гулдурос қарсаклар остида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съездига табрикномасини ўқиб берди.

Делегатлар ва меҳмонлар ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табрикномасини зўр эътибор билан тингладилар. Залда гулдурос қарсаклар бир неча минут давом этади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига табрик хитоблари янграйди.

Съезд қатнашчилари самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Д. С. Полянский** «Колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисида» доклад қилди.

25 ноябрь кундуз соат 4 да колхозчилар Бутуниттифоқ учинчи съездининг кечки мажлиси очилди. Делегатлар колхознинг янги Намунавий Устави лойиҳаси тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский докладини муҳокама қилишга киришдилар. Доклад делегатлар ва меҳмонларни ғоят қизиқтирди.

Кечки мажлисда раислик қилувчи Владимир областидаги «Большевик» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати А. В. Горшков Тула областидаги «Новая жизнь» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати **И. М. Семеновга** сўз беради.

У, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва совет деҳқонларининг турмуш даражасини ва фаровонлигини ошириш тўғрисида қилинаётган жуда катта ғамхўрлик ва кўрсатилаётган доимий эътибор учун партиямизнинг ленинча Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига ва Совет ҳукуматига Ленин ордени «Новая жизнь» колхозининг меҳнатчилари номидан, Тула областининг барча меҳнаткашлари номидан ташаккур изҳор қилди.

«Новая жизнь» колхози ўзининг ҳажми жиҳатидан ўртача хўжалик: унинг 2180 гектар ҳайдаладиган ери бор. Бир вақтлар, деди нотиқ, бизнинг ерларимизда гектар бошига 8 центнердан ортиқ дон олиб бўлмайди, деб ҳисобланар эди. Колхозчилар бу даъвони пучга чиқаришди: 1961 — 1964 йилларда доннинг йиллик ва ўртача ҳосилдорлиги 23,2 центнер бўлди, 1965 — 1968 йилларда эса 32 центнерга етди. Бу йил ғаллакорлар ҳар бир гектардан 41,8 центнерга етказиб дон олишди, кузги буғдой ва арпанинг айрим пайкаллари эса гектар бошига 70 центнердан дон берди. Колхоз ҳар йил гектар бошига 200 центнерга етказиб картошка, 400 центнер сабзавот, 900 центнердан зиёдроқ озуқабоп ҳосил олмоқда.

Деҳқончилик маданияти оширилганлиги, энг яхши навлар экилганлиги туфайли ва албатта, механизаторларнинг, агрономларнинг, барча деҳқонларнинг маҳорати ошганлиги, ҳалол меҳнат қилаётганлиги туфайли муттасил юқори ҳосил олиш мумкин бўлиб қолди.

Колхоз ем-хашак базасини мустаҳкамлаб, жамоат чорвачилигини муваффақиятли ривожлантирмоқда, чорва моллар туёғини ва уларнинг маҳсулдорлигини кўпайтирмоқда. Кейинги тўрт йил ичида гўшт етиштириш 72 процент, сут етиштириш 75 процент кўпайди. Бултур гектар бошига ҳисоблаганда пул даромади 700 сўмга етди. Даромадлар ошиб борган сари колхознинг бўлинмас фонди ҳам кўпая берди.

Партиямиз программасидаги вазифани — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутни йўқотиш вазифасини ҳал қилиш устида жиддий ишламоқдамиз. Маданий-маиший объектлар, уй-жойлар ва обод аҳоли пунктлари қуришга тобора кўпроқ маблағ сарфланмоқда. Колхозда маданият уйи, ўрта мактаб, интернат, музика мактаби, магазинлар, ошхона, болалар комбинати бино қилинди, асфальтланган йўллар қурилди. Қишлоққа табиий газ келди. Кейинги йилларда колхозчилар оилаларининг тўртдан уч қисмидан кўпроғи янги уйларга кўчиб ўтди ёки шинам квартиралар олди. И. М. Семенов селекционер олимларга мурожаат қилиб, улардан ери қора тупроқ бўлмаган зоналар учун дон экинларининг шохлари ётиб қолмайдиган ва серҳосил навларини етиштириш устида тағин ҳам активроқ ишлашни илтимос қилади. Бизнинг саноатимиз «Нива», «Колос» ва бошқа шулар сингари бақувват ғалла комбайнларини ишлаб чиқаришни тезроқ ўзлаштириши лозим.

Нотиқ колхоз янги Намунавий Уставининг лойиҳасини маъқуллаб, қабул қилишни ҳамда комиссиянинг колхоз Советлари тузиш тўғрисидаги таклифини маъқуллашни съезд делегатлари, Тула области колхозчилари номидан таклиф қилди. У Устав лойиҳаси ҳақида ерни муҳофаза қилишни яхшилашга ҳамда қишлоқларни қайта қуриш архитектура планлари устидан давлат контролини кучайтиришга қаратилган баъзи мулоҳазаларни айтиб ўтди.

Киев областидаги Жданов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати **А. Г. Бузницкий** минбарга чиқади. Киев области далаларининг меҳнатчилари, деди у, колхоз Намунавий Устави лойиҳасини тўла равишда маъқулладилар ва уни ўз конференцияларида қўллаб-қувватладилар. Партия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоларига, комиссия раиси — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга колхоз Намунавий Устави лойиҳасини ишлаб чиқиш ва съездни тайёрлаш борасида қилган катта ва самарали ишлари учун мен комиссия аъзоси сифатида чуқур ташаккур изҳор қилмоқчиман.

Улуғ Октябрнинг ғалабаси Ленин кооператив плани амалга оширилганлиги туфайлигина, деди нотиқ, деҳқонлар ўз ерларининг, ўз тақдирларининг, ўз ҳаётларининг хўжайини бўлиб қолдилар. Қишлоқ меҳнатининг характери кўз олдимизда ўзгариб бормоқда. У индустриал меҳнатга тобора кўпроқ яқинлашмоқда. Бу — партия сиёсатининг натижасидир. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумида ишлаб чиқилган ва партиянинг XXIII съезди маъқуллаган иқтисодий чоралар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини тез ривожлантирмоқ учун қулай шароит яратиб берди.

Сўнгра А. Г. Бузницкий фойдаланилмаётган резервларга тўхталиб ўтди. Колхоздагилар, масалан, ҳар бир гектар ерга 30 тонна ва ундан ҳам кўпроқ гўнг солиш дон ҳосилини оширганлигига, дон сифатини яхшилаганлигига қаноат ҳосил қилишди. Шу муносабат билан деҳқонларнинг илмий тадқиқот муассасалари ва саноат ходимларидан қатъий бир илтимоси бор. Улар органик ўғитлар тайёрлашда сермеҳнат ишларни енгиллаштиришни ва ўғитларни ерга солишни осонлаштиришни таъминлашда ёрдам беришни илтимос қиладилар. Колхозларга иш унуми юксак даражада бўлган ва пухта ишлайдиган машиналар керак, лекин бундай машиналар, афсуски, ҳозирча кам чиқарилмоқда.

Чорвачиликда ҳам резервлар бор. Аввало, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш зарур. Биз ўзимизнинг хўжалигимизда, масалан, маккажўхори, соя ва кунгабоқарни тиғизлаб экишни тажриба қилиб кўрдик. Бу тажриба ҳайрон қоларлик натижа берди: гектар бошига 100 центнердан озуқа бирлиги олмоқдамиз. Шу туфайли бу йилнинг ўн ойи мобайнида қишлоқ хўжалигига яроқли ҳар юз гектар ерга ҳисоблаганда 650 центнердан сут, 270 центнердан гўшт етиштирдик.

Чорва молларини боқиб семиртиришни, деди сўнгра нотиқ, колхозлараро ташкилотларда ёки, масалан, бизнинг колхозимизга ўхшаш ихтисослаштирилган хўжаликларда ташкил этиш зарур, деб ўйлаймиз. Шундай қилинса, ортиқча ва ўртача бўғинлар бўлмайди, гўшт етиштириш эса, анча арзонга тушадиган бўлиб қолади. Маълумки, дон нархлари табақалаштириб қўйилган: дашт районларидаги нархлар бошқаю, ўрмонлик районлардаги нархлар бошқа. Шундай қилинганлиги тўғри. Аммо, чўчқа гўштининг нархлари эса ҳар иккала минтақада бир хил. Натижада ўрмонлик ерлар зонасидаги раис: чўчқа боқиб овора бўлиб юргандан кўра, пландан ташқари буғдой сотиб, 50 процентустама мукофот олган яхши, деб ўйлайди. Тегишли органлар бу масалани ўрганиб чиқиб, зарур чораларни кўришлари кераклиги очиқ кўриниб турибди.

Брест областидаги Жданов номли колхознинг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати **Л. И. Осиюк** сўзга чиқиб бундай деди:

— Мамлакатимизнинг қишлоқ меҳнатчилари колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездини алоҳида тўлқинланиб ва қувониб, зўр ғайрат билан меҳнат қилиб кутиб олишди. Ўтмишда батрак бўлган, Ғарбий Белоруссияда туғилиб ўсган аёл бўлганим учун менга бу съезд қўшалоқ байрам бўлди. Бундан ўттиз йил муқаддам мен съезд делегати бўлиш, ўз колхозчиларим номидан Москвага вакил бўлиб бориш шарафига муяссар бўламан, деб хаёлимга ҳам келтира олармидим?

Оғир ўтмишимизни ҳозирги порлоқ кунимиз билан таққослаш қийин, деб давом қилди нотиқ. Бизнинг Брест областидаги энг яхши ерлар панларники ва помешчикларники бўлганидан кейин бизнинг қандай яшаганлигимизни тасаввур қилишингиз мумкин. Деҳқонларимиз ҳар қанча кўп ишласа ҳам нонга ёлчимас эди. Ҳозирги кундаги сингари мактаблар ҳам, касалхоналар ҳам, клублар ҳам йўқ эди. Бизнинг ўлкамизга Совет ҳокимияти билан бирга бутунлай бошқача ҳаёт келди. Қишлоқларимиз ўзгариб кетди, одамларимиз ўсди. Деярлик ҳар бир уйда телевизор, мотоцикл ва меҳнатни енгиллаштирадиган бошқа ҳар хил машиналар бор. Эндиликда ёшлар ўтмишда қандай кулфатларни бошимиздан кечирганимизни фақат ҳикояларда ўқиб ва кинофильмларни кўриб билади. Эски якка хўжаликка қайтишни истаган кишини топа олмайсиз. Биз колхозчиларга қилаётган ғамхўрликлари учун жонажон Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига чуқур ташаккуримни изҳор қиладиган сўз топа олмаяпман, — деди Л. И. Осиюк.

Съезд делегатининг, мана энди 21 йилдан бери сут соғувчи бўлиб ишлаб турибман деган сўзларини залдагилар қарсаклар билан кутиб олишди. Л. И. Осиюкнинг қизи ҳам 10 йиллик мактабни тамомлагандан кейин сут соғувчи бўлиб қолди. Нотиқ бир тўда говмиш сигирлар ўстириб етиштирдим ва бултур ҳар бир сигирдан ўртача ҳисобда 7920 килограмм сут соғиб олдим деганида, унинг бу сўзлари ҳам қарсаклар билан кутиб олинди.

Мамлакатимизда оддий кишиларнинг меҳнати шарафли ва қадрли бўлиб қолди, деди Л. И. Осиюк. 1958 йилда, деди у, менга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони беришди. СССР Олий Советининг депутатлигига сайландим. Биронта буржуа мамлакатида оддий қишлоқ аёли ҳукумат аъзоси бўлиши асло мумкин эмас.

Механизаторлар, деҳқонлар, чорвадорлар — ҳамқишлоқларимизнинг ҳаммаси ҳозир съездимизнинг ишини диққат билан кузатиб туришибди. Оширилган мажбуриятлар олишаяпти, беш йилликнинг якунловчи йили бўлган 1970 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтирмоқ учун бир-бирлари билан мусобақалашаяптилар. Съезднинг мана шу юксак минбаридан туриб яна бир марта ишонтириб айтмоқчиманки, бизнинг меҳнатчиларимиз қудратли Совет Ватанимизни мустаҳкамламоқ ва яшнатмоқ учун ўзларининг кучларини, билимларини ва маҳоратларини аямайдилар.

Краснодар ўлкасидаги «Кубань» колхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати **М. И. Клепиков** сўзга чиқади.

— Партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг колхоз тузумини ривожлантиришнинг туб проблемаларига бағишланган ёрқин нутқи биз съезд делегатларида чуқур таассурот қолдирди, деди М. И. Клепиков, деҳқоннинг меҳнатига партия нечоғлик юксак баҳо бераётганлигини, олдимизда нақадар ажойиб истиқболлар очилаётганлигини кўрганингдан кейин тағин ҳам яхшироқ ишлагинг келади, мўлжалланган мақсад сари тағин ҳам тезроқ қадам ташлаб боргинг келади.

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги нақадар олға силжиганлигини нотиқ ўзининг, жумладан, «Кубань» колхози мисолида кўрсатиб ўтди. Ҳозир бу колхоз кўп тармоқли йирик хўжалик. Колхознинг 12 минг гектар ҳайдаладиган ери бор, 12 та чорвачилик фермаси, йирик паррандачилик фермаси бор. Асосий фондларнинг қиммати 1950 йилда 500 минг сўм бўлса, 1968 йилда 11 миллион сўмдан ҳам ошиб кетди. Колхоз ҳар йил 26 минг тонна дон, 1400 тонна гўшт, 7 минг тонна сут, 80 минг тонна қанд лавлаги ва бошқа кўпгина маҳсулотлар етиштириб бермоқда.

Пул даромадлари бултур қарийб 9 миллион сўмни ташкил этди.

Бундан ўн йил аввал, деди ўртоқ Клепиков, колхоз партия ташкилотининг ташаббуси билан биз деҳқончилик маданиятини ошириш борасида планли иш бошлаб юбордик. Ўшанда колхозимиз гектар бошига 27 центнер дон ва дуккакли дон ҳосили олар эди, бултур эса 52 центнерга етказиб ҳосил олди.

Нотиқ колхоз Намунавий Устави лойиҳасининг «Ер ва ундан фойдаланиш» бўлими тўғрисида батафсил гапирди. Нотиқ уқтириб айтдики, Кубанда ернинг унумдорлигини ошириш соҳасида катта ишлар қилинмоқда, тупроқларни ҳимоя қилиш чораларининг кенг комплекси амалга оширилмоқда, Краснодар сув омбори қурилмоқда.

Ерларни суғориш учун, захкаш ерларнинг захини қочириш, ўтлоқлар ва яйловларни яхшилаш учун хўжаликлар ўз кучлари билан кўп иш қилишди. Далаларни ҳимоя қиладиган дарахтзорлар вужудга келтириш ишлари кенг миқёсда олиб борилмоқда. Бироқ, ердан рационал фойдаланиш учун лозим бўлган ишларнинг ҳаммаси ҳам қилинаётир, деб бўлмайди. Қишлоқ хўжалик марказларимиз, илмий-тадқиқот институтларимиз айрим тавсияномаларни эмас, балки деҳқончиликнинг пухта ўйланган яхлит системасини, шу жумладан тупроқни ҳимоя қилиш тадбирлари системасини ҳам ишлаб чиқиб, колхозларга берсалар яхши бўлур эди. Нотиқ айтдики, янги Уставда ердан тўғри фойдаланиш ва агротехника тадбирларига риоя қилиш учун мансабдор шахслар, мутахассислар, бригада ва фермаларнинг раҳбарлари, ҳар бир колхозчи шахсан жавобгар эканлиги тўғрисидаги талаб айниқса уқтириб ўтилиши керак.

Колхоз ерларида ҳар хил иншоотлар қураётганлар олдига ҳам қаттиқ талаблар қўйиш керак, деб давом қилди нотиқ. Баъзан геологлар, бинокорлар, йўл қурувчилар ишлаб кетган ерларда анчагина экинзор майдонлар, афсуски, деҳқончиликка яроқсиз бўлиб қолади.

Ҳозирги вақтдаги колхоз — йирик хўжалик. Бунақа хўжаликка раҳбарлик қилиш осон иш эмас, деди пировардида ўртоқ Клепиков. Шу сабабли вакиллар йиғилиши ва бригада Советлари сингари бошқарув формалари тўғрисида Устав лойиҳасига моддалар киритилганлиги мутлақо тўғри.

Шундан сўнг Ўзбекистоннинг Сирдарё областидаги В. И. Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати **Н. Йўлдошева** сўз олади.

Шарқий Қозоғистон областидаги Жданов номли колхоз раиси **К. Капишев** сўзга чиқиб айтдики, колхоз қишлоғи меҳнатчиларига қилинаётган доимий оталарча ғамхўрлик учун Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига чуқур ташаккур айтишни колхозчилар менга топширишди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг съездимизда сўзлаган ёрқин ва чуқур мазмунли нутқида, деди нотиқ, Совет мамлакатида колхозчи деҳқонлар қилган жуда катта ўзгаришларнинг улуғворлиги очиб берилди. Партия Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалиги ҳамма тармоқларини тағин ҳам тезроқ ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмаларини амалга оширмоқ учун колхозчилар қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Янги Намунавий Устав лойиҳасини барча қишлоқ меҳнатчилари каби Шарқий Қозоғистон колхозчилари ҳам зўр қизиқиш билан кутиб олишди. Бу катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатда, деди нотиқ, колхоз қурилиши берган ҳамма яхши нарсалар умумлаштирилган, совет деҳқонларининг ҳаётида вужудга келган тубли иқтисодий ва социал ўзгаришлар акс эттирилган. Устав лойиҳаси колхоз қишлоғидаги ишлаб чиқариш кучларининг ривожланиш даражасига, колхоз ичида вужудга келган ишлаб чиқариш муносабатларига, коммунистик қурилишнинг ҳозирги вазифаларига тўла равишда жавоб беради.

К. Капишев ўтмишда Қозоғистонда қашшоқлик ва ҳуқуқсизлик ҳукмрон бўлганлигини эслатиб ўтди, қозоқларни бу кулфатлардан Улуғ Октябрь социалистик революцияси халос қилди. Коммунистик партия раҳбарлигида, мамлакатимиздаги барча қардош халқларнинг, аввало улуғ рус халқининг доимий ва беғараз ёрдами туфайли Қозоғистон саноати ва қишлоқ хўжалиги юксак даражада ривожланган, халқининг маданияти ва турмуш даражаси юқори поғонага кўтарилган республикага айланди.

Қишлоқ хўжалиги коллективлаштирилганлиги Қозоғистоннинг ривожланишида ғоят катта аҳамиятга эга бўлди. Колхоз тузумининг ғалабаси қишлоқни қулоқлар ва бойлар асоратидан, синфий табақаланишдан, хонавайронлик ва қашшоқликдан абадий қутқарди. Буни 1930 йилда ташкил этилган Жданов номли колхоз мисолида кўриш мумкин. Ҳозир бу колхозда 32 минг гектар яроқли ер бор. Асосий ишлаб чиқариш фондларининг қиммати 3,5 миллион сўмдан ошиб кетди. Колхозда 95 трактор, 56 автомашина, 40 ғалла комбайни, бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик машиналари бор. 1969 йилда 760 гектар майдоннинг ҳар бир гектаридан ўртача ҳисобда 24 центнердан дон олинди.

Колхоз бу йил 1 миллион 600 минг сўмдан кўпроқ фойда олади.

Колхозларнинг ва давлатнинг энг зарур манфаатларига тўла равишда мос бўлиб тушган колхоз янги Намунавий Уставини тасдиқлаш тўғрисида бундан олдин сўзга чиққан ўртоқларнинг таклифини К. Капишев Шарқий Қозоғистон делегатлари номидан қувватлаб гапирди.

Москва шаҳри ишчиларининг делегацияси съезд қатнашчиларини табриклашга келди. Заводлар ва фабрикаларнинг вакиллари минбарга чиқадилар. Уларни қарсаклар билан кутиб олишади. Лихачев номидаги автомобиль заводининг темирчиси, коммунистик меҳнат зарбдори **К. Н. Малинга** сўз берилади. Ватанимиз пойтахти, деди у, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди делегатларини зўр хурсандлик билан кутиб олмоқда. Ярим асрдан кўпроқ вақтдан бери мамлакатимиз устида ҳилпираб турган зафарли қизил байроқда ишчилар билан деҳқонлар бузилмас бирлиги, қардошлигининг рамзи бўлган Ўроқ билан Болға мағрур ярқирамоқда. Бу бирликни Октябрь қаҳрамонларининг, гражданлар уруши ва Ватан уруши қаҳрамонларининг қони мустаҳкамлади, миллион-миллион совет кишиларининг серзавқ, бунёдкор меҳнати жипслаштирди.

Барча совет кишилари каби Москва меҳнаткашлари ҳам, деб давом қилди К. Н. Малин, колхозчиларнинг ютуқлари, меҳнатлари билан фахрланади. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга биз, ишчилар ҳам ҳозирланмоқдамиз. Пойтахт корхоналари ва муассасаларининг ишчилари, инженерлари, техниклари, хизматчилари беш йиллик планни келаси йилнинг 7 ноябригача, меҳнат унумдорлигини оширишга доир беш йиллик топшириқни эса 1970 йил 22 апрелгача муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар. Бу мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда. Заводлар ва фабрикаларда янги техникани жорий қилиш, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш йўлида катта иш олиб борилмоқда.

Оммавий меҳнат ғайрати натижасида кўпгина ажойиб ташаббуслар вужудга келди. Лихачев номидаги автомобиль заводи, Владимир Ильич номидаги завод, «Динамо» заводи, Фрунзе номидаги ип-газлама фабрикаси ва бошқа корхоналарнинг коллективлари қимматли ташаббусларни бошлаб беришди. Москва ишчилари ўзларининг мажбуриятларида партиянинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга доир қарорларини бажаришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Москваликлар қишлоқ учун маҳсулот чиқаришни кўпайтиришга ҳар доим ҳаракат қилмоқдалар. Пойтахтдаги юздан кўпроқ саноат корхонаси ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалигининг заказларини бажармоқда. Бизнинг саноатимиз автомобиллар, электр двигателлар, кўчма электр станциялар, станоклар, запас қисмлар ва бошқа турли хил маҳсулотлар чиқармоқда.

Пойтахт ишчилари Москва областининг колхозлари билан қалин дўст бўлиб қолишди. 1920 йилдаёқ шаҳар вакилларининг ёрдами билан Кашино қишлоғида мамлакатда биринчи қишлоқ электр станцияси қурилган эди. Уни очиш маросимида В. И. Ленин ҳозир бўлган эди. Шундан бери жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ҳозирги кунда Москва областининг колхозлари ва совхозлари юксак даражада механизациялашган йирик хўжаликлар бўлиб қолди, бу хўжаликларни юксалтиришга пойтахт ишчилари меҳнатининг ҳам ҳиссаси қўшилган. В. И. Ленин совет тузумининг енгилмас кучи бўлган ишчилар билан деҳқонлар иттифоқини ҳар доим мустаҳкамлашни васият қилган эди. Мамлакатнинг ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлари, деди пировардида К. Н. Малин, қўлни қўлга бериб коммунизм ғалабаси томон бормоқдалар ва бизни бу йўлда ҳеч қандай куч тўхтата олмайди. Бизнинг олдимизда улуғ мақсад — коммунизм қуриш вазифаси турибди.

Грузия ССРнинг Плави қишлоғидаги колхоз раиси **Ш. М. Эцадашвили** сўзга чиқади. Республикамизнинг қишлоқ хўжалиги, деди у, грузин чойи, цитрус мевалари, узум, хушбўй лавр, тамаки, тунг, эфир, мойли экинлар маҳсулоти ва бошқа қимматли субтропик экинлар маҳсулотидан иборат. Чойкорлар ва соҳибкорлар бу йил бизни айниқса қувонтиришди. Мамлакат Грузиядан ҳеч қачон бу йилгидек кўп чой ва узум олмаган эди.

Гори районимизнинг меҳнаткашлари ҳам ана шу ялпи муваффақиятларга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бизнинг колхозимиз ҳам қолишмаётир. Биз гектар бошига ўртача ҳисобда 100 центнер мева, 600 центнер қанд лавлаги, 50 центнер дон олмоқдамиз; ҳар бир сигирдан ўртача ҳисобда 2200 килограмм сут соғиб олмоқдамиз. Колхозчиларимизнинг Бутуниттифоқ съездига меҳнат рапорти мана шу.

Хўжалик экономикаси мустаҳкамланиши билан одамларнинг турмуши ҳам яхшиланмоқда, маданияти ўсмоқда. Қишлоғимизда ўзимизнинг кенг клубимиз, ўрта мактаб, маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинати, яхши ускуналанган спорт майдончамиз бор. Қишлоқ электрлаштирилди. Уйларда газ, водопровод, телефон, радио, телевизор бор. Ҳамма колхозчиларнинг ярмидан кўпроғи ўрта маълумотли. Кўпгина йигит-қизлар олий ўқув юртларида сиртдан ўқиб турибди. Мана шуларнинг ўзи колхоз тузумининг кучини ва ҳаётийлигини исботловчи ёрқин далиллар эмасми, ахир!

Ютуқларимиз тўғрисида гапирганимизда, оталаримизни, катта ўртоқларимизни — Совет ҳокимияти учун курашиб, жонини фидо қилган, биринчи эгатни очиб берган, қулоқлар қўлида ҳалок бўлган, уруш йилларида Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун жон олиб, жон берган кишиларни яхши сўзлар билан эсга олмаслик мумкин эмас. Республикамиздан келган делегатлар орасида шу саройда Зугдиди районининг Рухи қишлоғидан бу ерга келган колхозчи Винари Григорьевна Схулухия ҳам ўтирибди. У, туғилганида отаси, колхоз раиси Григорий Схулухия ҳаёт эмас эди: фашистлар қўлида қурбон бўлган эди. Гитлерчилар уни гапиртиролмай кўксига беш бурчакли юлдузни ўйиб қўйдилар, сўнгра эса тириклайин ўтга ташлаб ёндирдилар. Марҳумга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Фронтга кетгунича у раис бўлиб ишлаган колхозга қаҳрамоннинг номи берилди. Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг қизи Винари — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони — чойдан мўл ҳосил етиштирувчи миришкор бўлиб қолди.

Ватан учун жонини фидо қилганларнинг порлоқ хотирасини муқаддас билиб ҳурматлаймиз, колхоз ҳаракати ветеранларининг оилаларига ва фронтда ҳалок бўлганларнинг оилаларига ҳар доим ғамхўрлик қилиб турамиз. Ш. М. Эцадашвили Бутуниттифоқ учинчи съездини ишонтириб айтдики, қишлоқ хўжалигини янада юксалтирмоқ, Ленин юбилейини муносиб кутиб олмоқ учун Грузиянинг колхозчи деҳқонлари бутун кучларини сарфлайдилар.

26 ноябрда колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съезди ишини давом эттирди.

(ТАСС).

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ МАРРАГА ЕТДИ

Оққўрғон районидаги йирик пахтакор хўжаликларидан бири бўлган «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози деҳқонлари бу йил пахтадан катта хирмон кўтардилар. Уларнинг ҳар гектар ердан кўтарган ҳосили 30 центнерга етди. Совхоз пахта планини бажаришда «зангори кема»лар асосий роль ўйнади. Азамат механизаторлар ўз агрегатларини унумли ишлатиб, эл хирмонига кўплаб «оқ олтин» тўкишди. Суратда: (чапдан) колхознинг илғор механизатори Т. Охунжонов, (ўнгда) совхоз далаларида машина терими пайти.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

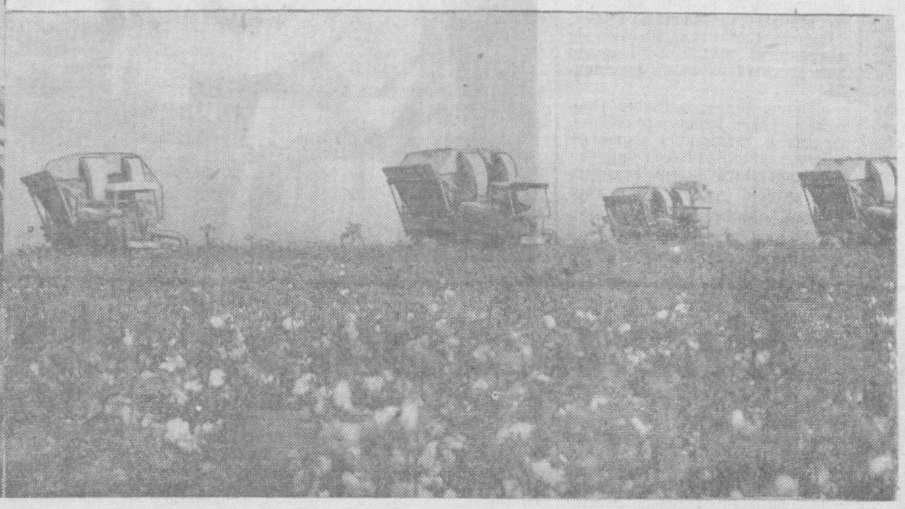

Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, фидокорона меҳнат қилаётган Оққўрғон район пахтакорлари ва механизаторлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Шу кунгача она-Ватан хирмонига 71 минг 400 тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб берилди. Машинада терилган пахтанинг миқдори салкам 42 минг тоннага етказилди.

Районда йиллик планнинг муваффақиятли адо этилишида Ленин номли, «Москва», Киров номли, «Ленинобод», «Озод», Свердлов номли колхозларнинг, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» ҳамда «Коммунизм» совхозларининг меҳнатсевар кишилари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Йиллик планнигина эмас зиммага олинган социалистик мажбуриятни ҳам бажариш учун курашаётган бу хўжаликларнинг аъзолари шу кунларда даладаги ҳосилни тезда йиғиб-териб олиш, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаб қўйиш тадбирларини кўраётирлар.

Ватанимизнинг пойтахти Москвада колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ўз ишини олиб бораётган шу кунларда оққўрғонликлар давлатга топшириладиган пахтанинг умумий миқдорини 80 минг тоннага етказиш учун якдиллик билан курашмоқдалар. Далаларда колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, шаҳарлардан, район марказидан борган ёрдамчилар, мактабларнинг ўқувчилари, ёшу-қари ҳамма пахтазорларда тер тўкиб меҳнат қилмоқда. Эл-юртимизнинг бойлиги, ҳаммамизнинг ифтихоримиз бўлган «оқ олтин»нинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун курашмоқдалар.

Оққўрғонликлар қишлоқ хўжалик экинларининг бошқа турларидан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Бу соҳадаги қатор топшириқларни муваффақиятли адо этдилар.

Ғалаба рапортига имзо чекилган ана шу кунларда оққўрғонлик азамат пахтакорларга янги муваффақиятлар тилаймиз.

ҚЎШИМЧА МИНГ ТОННА УЧУН

Йиллик планни бажарган кунимизда совхозимиз ишчилари планданташқари давлатга 1000 тонна пахта етказиб бериш юзасидан қўшимча мажбурият олган эдилар. Улар ўзларининг ана шу сўзлари устидан чиқиш учун йиғим-терим ишлари қизғин тус олган кунлардагидек астойдил меҳнат қилаётирлар. Ҳозиргача планданташқари топширилган пахта 500 тоннадан ошиб кетди. Шунга қарамай, далаларимизда ҳали ҳосил кўп. Биз оширилган мажбуриятимизни ҳам шараф билан адо этамиз.

Об-ҳаво жиҳатидан жуда мураккаб келган, деҳқонларни ишнинг кўзини билиб меҳнат қилишга мажбур этган бу йилги шароитда пахтадан мўл ҳосил олиш учун ҳамманинг астойдил курашишига тўғри келди. Ҳар йили ҳам пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган совхозимиз ишчилари, мутахассислари ўз вазифаларини сидқидилдан бажардилар. Натижада шу кунгача 4175 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 28,3 центнер ўрнига 29,5 центнердан ошириб пахта топширдик. Давлат омборларига мўлжалдаги 11870 тонна ўрнига 12351 тонна пахта етказиб бердик.

Илғор бўлимлар, бригада ва звенолар айниқса катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ўртоқ Ж. М. Токев бошқарувчи бўлган бўлим ишчилари ҳосилдорликни ошириш мусобақасида юқори ўринлардан бирини эгаллади. Бу бўлимда 850 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан пахта йиғиб олиниб, мажбурият ошириб адо этилди. Шунингдек, Маҳмуд Динаев бошқарувчи бўлган бўлим ишчилари ҳам катта ютуқни қўлга киритдилар. Халид Жапеш бошқарувчи бўлган бўлимда гектаридан 31,5 центнердан ҳосил топширилди. Бу бўлимларнинг ишчилари шу кунларда ҳам йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдалар ва 1970 йил ҳосилига мустаҳкам замин тайёрламоқдалар.

Мавсумда 150—190 тоннадан пахта терган Анвар Алиев, А. Рисбоев, Чачи Субаки ва шулар сингари кўплаб механик-ҳайдовчиларнинг номини план муваффақиятли бажарилган ана шу тантанали кунларда ҳамма алоҳида ҳурмат билан тилга олмоқда.

Бугун районимиз маррага етган экан, биз ишни асло бўшаштирмаймиз ва областимизда пахта тайёрлаш планининг шараф билан бажарилишига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

З. МАҲСУМОВ,
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг директори.

КЎМАКЧИЛАРГА БАЛЛИ

Пахта йиғим-теримида деҳқонларга катта ёрдам кўрсатаётган ҳашарчи ўқувчилар шу кеча-кундузда янада ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхозда ишлаётган Қурмонғози номидаги 46-ўрта мактаб ўқувчилари ва Оржоникидзе районидан борган 29-Ҳамид Олимжон номли мактаб ўқувчиларининг колхознинг пахта топшириш йиллик планини бажаришда қўшган ҳиссалари катта. Суратда: шу мактаб ўқувчиларидан (юқоридан пастга) Б. Муртозоева, У. Хўжабеков, Р. Қулинбоева, Т. Мавлоновлар.

Н. Тўраев фотолари.

БИЗНИНГ ҲИССАМИЗ

Мана, икки ойдирки, бошқармамиз ходимлари пахта далаларида деҳқонлар билан бир сафда тер тўкишяпти. Пахта хирмонининг юксалишида ҳар бир хизматчимизнинг ўз улуши бор. Улар йиғим-теримнинг биринчи кунлариданоқ ташаббус кўрсатиб, пахта далаларига отланган эдилар. Бугунги кунда уларнинг терган пахтаси 200 тоннадан ошиб кетди.

Биз пахта йиғим-терими кунлари ишни ўзаро мусобақа ва бир-бирига ёрдам тарзида уюштирдик. Бунда ҳар бир теримчи ўзига маълум миқдорда мажбурият олди. Ана шу мажбуриятни ўз вақтида бажарган ходимларга ҳар беш кунда мукофотлар бериб бордик. Натижа ёмон бўлмади. Улар кундан-кунга унумли меҳнат қилиб, терим суръатини ошира бордилар. Кўпчилик хизматчиларимизнинг кунлик терган пахтаси 170—180 килограммданга тўғри келди.

Бошқармамиз ходимлари ва хизматчилари пахта йиғим-теримида актив қатнашиш билан бирга ишлаб чиқариш планларини ҳам ўринлатиб қўйдилар. Биз ўн ойда йиллик ишлаб чиқариш планини бажардик. Пировардида деҳқонларга кўпроқ ёрдам беришга шароит яратилди.

Хизматчиларимиз ичида ҳар томонлама тажрибали ва меҳнатсевар кишилар сони анчагина. Александра Фаниицкая О. Ғаниев, Ш. Худойқулова, Ким Света, М. Аладдинова, С. Шириновалар шулар жумласига киради. Улар йиғим-теримда активлик кўрсатиб, ҳар куни 150—160 килограммдан пахта тердилар. Ҳозиргача терган пахталари 4—5 тоннадан ошиб кетди.

Шу кеча-кундузда пахтазорларда янада ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилаётган хизматчиларимиз йиғим-теримнинг охиригача деҳқонларга ёрдам берамиз демоқдалар. Яқинда биз ўзаро бамаслаҳат зиммамизга яна 10 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олдик. Бу шарафли вазифани ҳам тез кунда бажарамиз.

Л. ПОГОСЯН,
Оққўрғон район маиший хизмат бошқармаси бошлиғи.

МАЖБУРИЯТНИ ҲАМ БАЖАРДИК

Ватанимизда катта воқеа — колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ўтаётган бугунги кунда хўжалигимиз деҳқонлари зиммасига олган мажбуриятни ҳам шараф билан бажардилар. Эл хирмонига пландан ташқари 300 тонна «оқ олтин» тўкилди.

Колхозчиларимиз бу муваффақиятга ўзларининг қаҳрамонона меҳнатлари туфайли эришдилар. Йиғим-терим бошланган кундан бери пахтазорларда астойдил тер тўкаётган механизаторлар, колхозчи ва ҳашарчилар колхозимизнинг улкан пахта хирмонига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келяптилар. Йиллик пахта тайёрлаш плани аллақачон бажарилган бўлса ҳам йиғим-терим ишлари бир кун бўлса ҳам бўшашмади.

Ҳозир далаларимизда ўнга яқин кўрак чувиш ва кўрак териш машиналари ишлаб турибди. Механизатор ва мутахассисларнинг техникани унумли ишлатаётганликлари туфайли кунига эл хирмонига кўплаб пахта тўкилмоқда.

Биз кўрак териш ва кўрак чувиш машиналарининг ишлашини икки сменада ташкил этганмиз. Бу машиналар эртаю-кеч тинимсиз ҳаракатда.

Хўжалигимизда йигирма миллат ўғил-қизлари аҳил бўлиб иш олиб бормоқдалар. Шу туфайли ҳам майдонлардан олинаётган ҳосил йил сайин кўтарилиб боряпти. Зулфон Жўлдибоев, Турисбек Бекбоев бошлиқ бригадаларда айниқса ҳосилдорлик юқори бўлди. Бу бригадалар шу кунгача ҳар гектар ердан пландаги 25 центнер ўрнига 34 центнердан ҳосил йиғиб олишди.

Колхозимизда пахтадан юқори ҳосил етиштираётган звенолар сони ҳам анча. Шу звенолардан бири Муслим Тафиев бошчилик қилаётган коллективдир. Бу звено аъзолари ўзларига қарашли 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олдилар. Бир йилда ҳосилдорлик 6—7 центнерга кўтарилди.

Бугун районимизда катта тантана. Деҳқонлар ўз зиммаларига олган вазифани шараф билан адо этишди. Мана шу қувончли кунда бизнинг хўжалигимиз ҳам район хирмонига муносиб ҳисса қўшди. Шу кунгача давлат хирмонига пландаги 1240 тонна ўрнига 1500 тоннадан ортиқ юқори сифатли пахта етказиб берилиб, йиллик пахта тайёрлаш плани 123 процентга етказилди. Гектар бошига олинган ҳосилдорлик эса 30 центнердан ошди.

В. И. Ленин юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган деҳқонларимиз йиғим-теримни давом эттириб, яна эл хирмонига 50 тоннадан ортиқ пахта тўкадилар.

И. ШУБЛАДЗЕ,
Оққўрғон районидаги «Москва» колхозининг раиси.

МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШАМИЗ

Биз, Чирчиқ шаҳридаги медицина билим юртининг студентлари пахта йиғим-теримининг долзарб кунларида Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз далаларида ғайрат билан пахта тераётибмиз. Бу йилги об-ҳавонинг ноқулай келиши сабабли биз қишлоқ деҳқонларига пахта йиғим-теримида яқиндан ёрдам бериш ва етиштирилган ҳосилни тез йиғиб олишда ўз ҳиссаларимизни қўшаётирмиз.

Теримчилар бир-бирлари билан мусобақалашиб меҳнат қилишмоқда. Бу мусобақада кўп минг килограммчи теримчиларимиздан Сафаргул Аҳмедова, Шамшот Абдумўминова, Тошбиби Исканова, Нурбек Азимбоев, Исроил Абдувалиев, Худойқул Серкаев, Серекбой Шерқулов, Илёс Аҳмедов, Замира Аширбоевалар пешқадамлик қилмоқдалар. Улар суръатга-суръат қўшиб, кунлик нормаларини бир ярим-икки ҳиссадан ошириб адо этишмоқда.

Билим юртимизнинг меҳнатсевар студентлари пахта теримида актив қатнашиш билан областимизнинг катта хирмонига муносиб ҳисса қўшадилар. Улар ана шу улуғ мақсадларини амалга ошириш учун астойдил меҳнат қилишмоқда.

А. АҲМЕДОВ,
студент.

ЯНГИ УСТАВ—КОЛХОЗ ҲАЁТИНИНГ ҚОНУНИ

ДИЛДАГИ ГАПЛАР

Ҳозир ҳамманинг диққат-эътибори жонажон пойтахтимиз Москвада. Барча совет кишилари қатори бригадамизнинг пахтакорлари ҳам колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ишини зўр диққат билан кузатмоқдалар. Съезд очилган куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини ҳамда ўртоқ Д. С. Полянскийнинг «Колхознинг янги Намунавий Устави тўғрисида» қилган докладини батафсил эшитдик.

Шуни айтиш керакки, нутқ ҳамда докладда алоҳида таъкидланганидек, колхоз тузуми қирқ йил мобайнида тарихий йўлни босиб ўтди. Илгариги майда хўжаликлар ўрнида ҳозир қудратли техникага эга бўлган гигант хўжаликлар пайдо бўлди. Деҳқончиликдан олинаётган даромад йил сайин кўпайиб бормоқда. Колхозчиларимизнинг турмуши фаровонлашяпти.

Ҳаёт ҳамиша олға интилади. Шу сабабли колхоз ҳаётида ҳам янги-янги ўзгаришлар юз берди. Ўртоқ Д. С. Полянскийнинг докладида бу тўғрида батафсил айтилган.

Съезд колхоз Намунавий Уставини қабул қилади. Унинг лойиҳаси кенг жамоатчиликка ҳавола қилинган эди. Биз уни тўла маъқуллаганмиз. Уставдаги гаплар — колхозчиларимизнинг айнан дилидаги гаплардир. Шубҳа йўқки, бу улкан анжуманда қабул қилинадиган янги Устав колхозларнинг янада мустаҳкамланишига, колхозчиларнинг турмуш даражасининг яхшиланишига ижобий таъсир кўрсатади.

Бригадамиз аъзолари колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди давом этаётган шу кунларда далаларимизда етиштирилган «оқ олтин»ни йиғиб териб олиш ишини тобора қизитмоқдалар. Етиштирилган ҳамма ҳосилни тўла йиғиштириб олиб, она-Ватанга топширамиз. Бу бизнинг съездга совғамиз бўлади.

У. МУҲАМЕДОВ,
Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БАХТ ЙЎЛИ

Колхоз бўлдик — бахт топдик. Қайси бир деҳқон билан суҳбатлашманг, ана шу сингари юрак сўзларини эшитасиз.

Дарҳақиқат, колхоз тузуми туфайли деҳқонларнинг турмуши фаровон бўлди. Буни ҳар бир хўжалик, ҳар бир қишлоқ мисолида кўриш мумкин. Узоққа бормай, ўзимизнинг қишлоғимизни олиб кўрайлик. Ҳозир бу ерга келган киши қишлоқнинг қиёфасини кўриб, танимай қолиши мумкин. Илгариги пастқам уйлардан асар ҳам йўқ. Барча колхозчилар замонавий типда қурилган, ҳамма қулайликларга эга бўлган уйларда яшамоқдалар. Кўплаб маданий-маиший объектлар колхозчилар хизматида. Булар нимадинг шарофати? Улар ленинча кооператив планнинг тантанасидир.

Шу туфайли ҳам ҳозирги кунда ҳар бир қишлоқ аҳли, ҳар бир колхозчи Москвада ўтаётган колхозчиларнинг Бутуниттифоқ съездини зўр диққат билан кузатмоқда. Биз радиодан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини ҳамда ўртоқ Д. С. Полянскийнинг «Колхознинг янги намунали Устави тўғрисида» қилган докладининг асосий қисмларини эшитдик.

Съездда қабул қилинадиган намунали Уставнинг лойиҳаси билан биз атрофлича танишиб чиққан эдик. Ундаги гаплар, қонун-қоидалар ҳаммамизга маъқул бўлган. Эндиликда эса Устав кенг жамоатчиликнинг муҳокамасига яна бир бор ҳавола қилинмоқда. Янги Устав колхоз тузумини янада ривожлантиришга, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари мўл-кўлчилигини вужудга келтиришга ҳеч сўзсиз хизмат қилади.

Ғ. ЧУЙБЕКОВ,
Калинин районидаги Ленин номли колхоз бригада бошлиғи.

АЙНИ МУДДАО

Колхозчиларнинг III Бутуниттифоқ съездини барча совет кишилари қатори биз колхозчи-механизаторлар ҳам алоҳида эътибор билан кузатиб бормоқдамиз. Колхоз артелининг янги намунали Уставининг қабул қилиниши хўжалигимиз механизаторларини чексиз қувонтириб юборди. Янги Устав колхоз тузумини янада ривожланиши, гуллаб-яшнаши учун муҳим қўлланма бўлиб қолади.

Бу қўлланма муҳокама қилинаётган бугунги кунда звеномиз коллективи далаларда ҳормай меҳнат қилишяпти. Шу кунгача ўзимизга қарашли 40 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 23,8 ўрнига 28,5 центнердан ҳосил кўтардик.

Звеномиз аъзолари ҳозирги кунда янада ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилиб, пландан ташқари эл хирмонига 5—6 центнердан пахта тўкишга қарор қилдилар.

Тажрибали пахтакорларимиз йиғим-терим ишларини уюшқоқлик билан давом эттириб, келгуси йил ҳосили учун ҳам пухта ҳозирлик кўришяпти. Ҳосилдан бўшаган майдонлар бирин-кетин шудгор қилинмоқда.

Тупроқ структурасини яхшилаш ва унумдорлигини ошириш мақсадида шудгордан олдин майдонларнинг ҳар гектарига 300—400 килограммдан суперфосфат тўкиляпти. Шудгорнинг шундай озиқлантирилиши келгуси йил ҳосили учун катта фойда келтириши аниқ.

Э. ЭШБОЛТАЕВ,
Оққўрғон районидаги Навоий номли колхознинг звено бошлиғи.

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 26 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(ЙИЛЛИК ПЛАНГА НИСБАТАН ПРОЦЕНТ ҲИСОБИДА)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

Калинин	5,5	79,8
Оржоникидзе	0,9	73,3
Бўстонлиқ	7,5	67,0
Юқори Чирчиқ	0,3	46,7
Оққўрғон	0,6	24,9
Янгийўл	0,3	20,2
Ўрта Чирчиқ	1,9	9,6
Бўка	0,9	7,8
Бекобод	—	3,5
Область бўйича	1,1	23,2

356.000

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 26 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилгани, бешинчи стун — мавсум бошидан буён машинада терилгани.

ОҚҚЎРҒОН	0,85	100,15	0,17	75,22
Янгийўл	0,90	97,89	—	52,12
Оржоникидзе	1,16	90,55	—	47,50
Юқори Чирчиқ	1,15	84,44	—	64,63
Ўрта Чирчиқ	0,75	80,78	—	48,91
Бекобод	0.92	71,82	0,07	32,68
Бўка	0,87	69,11	—	34,87
Область бўйича	0,88	84,65	0,05	51,45

тонна учун

Спорт

ДАВОН ОШИЛДИ

Шахмат бўйича СССР команда биринчилиги қатнашчилари мусобақанинг ярмини тамомладилар. Тўрт турдан сўнг икки ўринга Узбекистон, Арманистон ва Молдавия коллективлари даъвогарлик қилмоқдалар. Тўртинчи турда ўзбек шахматчилари муваффақиятли қатнашишди. Улар Қирғизистон командаси вакилларини бирин-кетин мағлубиятга учратишди. С. Пинчук, В. Борисенко, Г. Борисенко, В. Воронов, Э. Ким, Г. Аъзамовлар командамизга муҳим очколар келтиришди. Тўрт ўйин кечиктирилган ҳолда Узбекистон командаси 7:1 ҳисобида рақибларини мағлубиятга учратмоқда. Ҳозирча ўзбекистонликлар 21.5 очко тўплашди (12 партия кечиктирилган).

САМБОЧИЛАРНИНГ МЕДАЛЛАРИ

Дзержинский шаҳрида самбо бўйича бу йилги мамлакат чемпионати ўтказилди. Финал мусобақаларга Узбекистоннинг беш спортчиси борган эди. Улардан икки киши медаль билан қайтди. Утган йилги СССР чемпиони Х. Рўзиқулов бу сафар ҳал қилувчи учрашувда омсклик А. Хош билан беллашиб, кумуш медаль билан чекланди. Тошкентлик динамочи Н. Йўлдошев эса бронза медалини олиб қайтди.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

- СССР ёшлар терма командаси Европа чемпионатининг биринчи саралаш ўйинини ғалаба билан якунлади. Ватандошларимиз Тбилисида Польша командасини 3:0 ҳисобида енгдилар.
- «Пахтакор футболчилари Куба терма командаси билан бўлган иккинчи учрашувда 0:1 ҳисобида енгилдилар.
- Москванинг «Спартак» командаси Ливанда «Нажмий» футболчилари устидан 2:1 ҳисобида ғалабага эришди.

ИЗЛАНИШ, ЯРАТИШ САМАРАСИ

Истеъдодли мўйқалам соҳиби Зокир Иноғомовнинг «Билимлар уйи»да очилган бу кўргазмаси Ленин номли колхоз қаҳрамонлари» деб аталган. Кўргазма рассомнинг 50 йиллик юбилейи муносабати билан очилган бўлиб, унда 50 дан ортиқ сурат намойиш этилмоқда.

Маълумки, ҳар бир ижодкорнинг ўзига хос мавзуси, йўли, услуби бўлади. Бу — санъатнинг, яратувчиликнинг мураккаб ва қатъий талаби. Бу қонуниятни яхши англаган рассом илк ижодиданоқ ўзига хос услубда суратлар чизишга уринади.

Зокир Иноғомов далалар лавҳасини яратиш, деҳқонлар, умуман серзаҳмат меҳнаткашлар образини яратиш устида иш олиб боради. Кўргазмада намойиш этилаётган асарларнинг қаҳрамонлари — Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг дала меҳнаткашлари. Рассомнинг ўзи шу колхоз яқинида истиқомат қилади. Колхоз ҳаёти унга яхши таниш. Рассом бу кишилар ҳаёти ва образини яратар экан, уларни ҳеч қачон табиатдан, меҳнатдан ажратиб қўймайди, меҳнат фаолияти орқали уларнинг маънавий гўзаллигини очишга интилади.

Рассомнинг 50 ёши муносабати билан унинг ижодий йўли ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчимиз. Зокир Иноғомов 1940 йилда Тошкентдаги П. Беньков номли рассомчилик билим юртини тугатди. 1945 йилдан бошлаб, республика, Иттифоқ ва халқаро кўргазмаларида ўз асарлари билан қатнаша бошлади. У дастлаб портрет жанрида иш олиб борди. Кейинчалик портретлар туркуми яратишга киришди.

Рассомнинг 1952 йилда Н. Д. Кашина билан ҳамкорликда яратган «Ҳосил» асари диққатга молиқдир. Асар бугунги обод қишлоқ ҳақида ҳикоя қилади. Табиат гўзаллиги, ёз жазирамаси, бепоён далаларда меҳнат қилаётган кишилар моҳирона тасвир этилган. Энг муҳими, асар миллий бўёқларга бой. Мана шу хусусият унинг «Колхоз ошпази», «Чойхоначи», «Нонвой», «Қоровул» каби асарларида ҳам ўз ифодасини топган. Уларда рассом табиат билан уйғун ҳолда портрет яратган бўлса, «Чойга», «Даладаги нонуштa», «Чўпоннинг хотини», «Чўл шамоли», «Буви ва невара» каби асарларида у табиат билан инсон ўртасидаги муносабатни умумлаштириб кўрсатади.

«Чойга» номли асар рассомнинг ижодида алоҳида ўрин тутади. Бу асар Октябрь инқилобининг 40 йиллиги муносабати билан Москвада ўтказилган Бутуниттифоқ кўргазмасида юксак баҳоланди. Ушбу суратни кўрган ҳар бир санъат ихлосманди рассомнинг ижодий камолотга эришганига, инсон руҳиятини чуқур билишига гувоҳ бўлади. Шунингдек, Зокир Иноғомов улуғ мутафаккир Алишер Навоийнинг 525 йиллик юбилейига бағишлаб, «Навоий ва Гули», «Навоий Самарқандда» номли асарларини яратди. Бу асарлар ҳам музейда намойиш этилмоқда.

Сўнгги йилларда Зокир Иноғомов кўпдан ўйлаб юрган ишини давом эттиришга киришди. «Ленин номли колхоз кишилари» туркумига кирган асарлардан учтаси яратилди. («Хирмонда», «Бригадир», «Баҳор»).

Шу кунларда рассом Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган «Ленин ҳақида қўшиқ» номли композициясини тугатди. Бу асар Бутуниттифоқ рассомлар кўргазмасида намойиш этилади.

Зокир Иноғомов жуда кўплаб образлар галереясини яратди. Унинг асарларида маънавий гўзал замондошларимиз қиёфасини кўрамиз. У ўз қаҳрамонларини шундай чуқур эҳтирос ва самимият билан яратадики, бу санъаткор учун зарур бўлган муҳим хусусиятдир. Тасвирий санъат борасидаги катта хизматлари учун Зокир Иноғомовга 1968 йилда «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби» унвони берилди.

Ўйлаймизки, у ўзбек тасвирий санъатини янги-янги асарлари билан бойитишга кўплаб ҳисса қўшаверади.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

Суратда: З. Иноғомов чизган «чойхоначи» расми.

ТОШКЕНТ ГАЗ ТЎЛДИРИШ СТАНЦИЯСИ

Республикамиз пойтахти Тошкент шаҳри меҳнаткашларини «зангори ёқилғи» билан таъминлашда ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаётган Тошкент газ тўлдириш станциясининг азамат коллективи ҳар куни аҳолига 1600-1700 баллон суюлтирилган газ етказиб беришга эришмоқда. Суратда: шу станциянинг умумий кўриниши.

А. АБАЛЯН фотоси.

Янги китоблар

«Ўзбекистон» нашриёти томонидан қуйидаги китоблар босмадан чиқарилди:

«Ун беш қардошлар иттифоқи» китобида мамлакатимиздаги барча иттифоқдош республикалар аҳолиси, табиий бойликлари, саноати, қишлоқ хўжалиги, маданияти ва соғлиқни сақлаш ишлари тўғрисида қисқача маълумот берилган. Ундаги маълумотлар ҳамма қардош республикаларнинг Совет ҳокимияти йилларида қўлга киритган мислсиз буюк ютуқларидан далолат беради. Рус тилидан ўзбекчага таржима қилинган бу тўплам кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

Н. М. Михайловский ва П. В. Спиридоновларнинг китоби **«Пахтачилик тракторларини ишлатиш ва ремонт қилиш»** деб номланган. Унда пахтачиликда қўлланиладиган тракторларни ишлатиш ва ремонт қилишга оид маълумотлар берилган, пахтакор районларда трактор паркига техника хизмати кўрсатиш ва ремонт қилишни уюштириш масалалари ёритилган. Китоб механизаторлар, колхоз ва совхозларнинг мутахассислари учун фойдали қўлланмадир.

Пахта терим машиналарининг механик-ҳайдовчилари ва шу машиналарни ишлатиш билан боғлиқ бўлган ишчиларга мўлжаллаб чиқарилган **«14 Х В-2,4» ўрнатма тўрт қаторли пахта териш машинаси»** китоби «Ташсельмаш» заводи мутахассислари томонидан яратилган. Машинани ишлатишга оид бу қўлланмада пахта териш машинаси, запас қисмлари ҳақида тўла маълумот берилиши билан бирга уларнинг схемаси ҳам бор.

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг бир группа олимлари томонидан яратилган ва рус тилида нашр этилган **«Урта Осиё шароитида тепловоз узелларининг мустаҳкамлиги ва узоққа чидаши»** китоби бу соҳада ишловчи мутахассислар, студентлар учун фойдали қўлланма ҳисобланади. Китобда турли хил схема ва суратлар берилган.

И. Исҳоковнинг **«Узбекистон ССРда меҳнат ресурсларидан фойдаланиш»** номи билан рус тилида чиқарилган китобида республика халқ хўжалиги тармоқларида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш, ишчи кадрлар тайёрлаш соҳасида тўпланган тажриба умумлаштирилган. Бундан ташқари, келажакда меҳнат ресурсларидан фойдаланишнинг яхшиланишининг қонуниятлари ва йўл-йўриқлари ҳақида фикр юритилади. Китоб илмий-тадқиқот ташкилотлари, хўжалик ва план органлари ходимлари экономика институтларининг ўқитувчилари ҳамда студентларига мўлжалланган.

Ўзбек ва рус тилларида чиқарилган Ю. Ковалевнинг **«Тошкентда уч кун»** брошюрасида республика пойтахтининг диққатга сазовор жойлари, кўҳна ёдгорликлари, саноат ва маданият ўчоқлари, илмий марказлари ва олий ўқув юртлари баён этилган. Суратлар билан безатилган бу кўрсаткич-справочник Ўзбекистон пойтахтига ташриф буюрган меҳмонлар, умуман ҳамма учун етарли маълумот беради.

«Узбекистон ССРнинг никоҳ ва оила кодекси» Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни, Ўзбекистон ССРнинг никоҳ ва оила кодексини ўз ичига олади.

Т. А. Гиязовнинг рус тилида чиқарилган **«Савдо базалари рационализаторларининг иш тажрибаси»** брошюрасида Тошкент облпотребсоюзига қарашли Октябрь районлараро савдо базаси коллективининг иш тажрибаси ҳақида ҳикоя қилади. Бу китобча савдо системасида ишловчилар учун фойдалидир.

«Капитал сарфлар эффективлигини оширишнинг резервлари» китобининг муаллифи А. Ҳикматовдир. Рус тилида чиқарилган бу китобда капитал сарфлар эффективлигини оширишнинг резервлари Ўзбекистон саноати ва қурилиши мисолида батафсил таҳлил этилган. Асар экономистлар, лойиҳа ташкилотлари, саноат, қурилиш, план органлари ходимлари, ўқитувчилар, аспирантлар ва олий ўқув юртларининг студентлари, шунингдек пропагандистлар ҳамда партия ўқуви системаси тингловчиларига мўлжаллаб чиқарилган.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.00 — **Телеянгиликлар,** 18.15 — **Қорқиз** (болалар учун мультфильм), 18.25 — Музикага бағишланган ҳаёт. **В. А. Успенский,** 19.25 — **Занжирбанд орол** (бадиий фильм), 20.50 — **Кўрсатишлар программаси ва реклама.**

Ўзбек тилида: 21.00 — **Ун минут музика.** 21.10 — **Телеянгиликлар,** 21.25 — **Таваккал Қодиров куйлайди** (фильм-концерт), 22.00 — **«Ёрқин ҳаёт» программаси** (хотин-қизлар учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 — **Телеянгиликлар,** 18.15 — **Ленинча меҳнат вахтасида,** 18.30 — **Узбек диёрининг вакиллари,** 18.50 — К. Немировский. **Қанот** (телевизион театр).

19.55 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 дан — **Фрунзе телестудиясининг кўрсатишлари.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 27/XI да **Чио-Чио-Сан,** 28/XI да **Тўй кунида.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/XI да **Уғирланган умр.** 28/XI да **Улимдан кучли.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XI да **Уғил уйлантириш,** 28/XI да **Қизбулоқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Йиртқич ҳайвонлар аттракциони.**

Кино

Анжелика — фаришталар маркизаси — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Севги ва кўз ёши — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Менинг ҳаётимсан (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Эрлар командировкада — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
(Киров кўчаси, 11)
СОВЕТ ЦИРКИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЮБИЛЕЙ ПРОГРАММАСИ «ЙУЛБАРС ВА СИРТЛОНЛАР» АТТРАКЦИОНИ

Ургатувчи — Бутуниттифоқ кўриги лауреати **Виктор ТИХОНОВ.**

Айиқ, овчарка ва қотосларнинг экзотик аттракциони. Ургатувчи — Виталий ТИХОНОВ.

Таниқли масхарабозлар **РОХШТЕЙН** ва **СУВОРОВ** қатнашадилар.

Томошалар кеч соат 8 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.

«УЗХЛАДТОРГМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТОШКЕНТ РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

савдо корхоналари ва умумовқатланиш **холодильниклари, электр-иссиқлик ва механика ускуналари** мутахассислиги бўйича курсларга

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган, камида 3 разрядли электрик, I, II класс шофери, ички ёниш двигателлари ремонти бўйича III разрядли слесарь касбидаги 22 ёшдан кичик бўлмаган кишилар қабул қилинади. Ўқувчилар стипендия билан таъминланади. Ўқиш муддати — 4 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Граммпластинка кўчаси, 40-уй. Телефонлар 662131, 660365.

ТОШКЕНТ АБРАЗИВ КОМБИНАТИГА

инженер ёки техниклар: механиклар, технологлар, қурувчилар, нормаловчилар; **инженерлар:** силикатчилар, конструкторлар, молиячилар; **секретарь-машинистка,** ускуналар ремонти бўйича **слесарлар, қолипчилар, абразив айланаларини ўрнатувчилар, газ агрегати хизмати бўйича кочегарлар, автослесарлар, автопогрузка бошқарувчилари, грейдер крани машинистлари,** таъминот бўлимига **юкчилар, ёрдамчи ишчилар**

КЕРАК

Елғиз кишилар Тошкент шаҳрида прописка ва ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 73-уй (3, 6, 18, 26, 34-автобуслар, 2, 6-троллейбуслар, 7, 9, 11, 14-трамвайларнинг «Театральний» бекати).

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

МУҲИМ АҲАМИЯТГА ЭГА ВОҚЕА

ПРАГА, 25 ноябрь. (ТАСС). Прагада чиқадиган «Земелдельске новини» газетаси колхозчиларнинг бугун Москвада очилган Бутуниттифоқ учинчи съездига сўнгги кунлардаги энг муҳим воқеалардан бири деб баҳолади. Газетанинг Москвадаги махсус мухбири В. Вүстрчил съезднинг синчиклаб тайёрланганлигини таъкидлар экан, колхозларнинг янги намунали устави лойиҳаси Совет Иттифоқидаги 36 минг колхознинг ҳаммасида муҳокама қилиб чиқилганлигини алоҳида уқтиради.

«Съездда ҳозирги вақтгача қилинган ишга баҳо берилибгина қолмай, шу билан бирга совет колхоз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг бундан буёнги истиқболлари ҳам белгилаб олинади», — деб ёзади «Земелдельске новини».

СОФИЯ, 25 ноябрь. (ТАСС). Болгария жамоатчилиги, айниқса, кооперативлашган қишлоқларнинг меҳнаткашлари колхозчиларнинг бугун Москвада очилган Бутуниттифоқ учинчи съездига зўр қизиқиш билан қарамоқда. «Земеделско знаме» газетаси колхозларнинг намунали Уставини муҳокама қилиш ва қабул қилиш съезднинг асосий вазифаси эканлигини ёзар экан, янги Устав совет қишлоқ хўжалигини янада катта юксалтиришнинг негизи бўлади ва фақат Совет Иттифоқи учунгина эмас, шу билан бирга бошқа мамлакатлар учун ҳам ғоят катта аҳамият касб этади, деб таъкидлади.

СТОКГОЛЬМ, 25 ноябрь. (ТАСС). Колхозчиларнинг бугун Москвада очилган съездига швед матбуоти зўр эътибор бермоқда. Скандинавиядаги катта газеталардан бири «Дагенс нюхетер» совет қишлоғи ҳаётидаги ана шу воқеага ўзининг Москвадаги мухбирининг катта мақоласини бағишлади. Газета колхозларнинг съезд қабул қиладиган янги Уставининг лойиҳаси бир неча ой мобайнида кенг кўламда муҳокама қилинганлигини ва янги Устав совет қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга ёрдам беражагини алоҳида уқтириб ўтди.

НЬЮ-ЙОРК, 25 ноябрь. (ТАСС). Америка Информация агентликлари Москвадан олинаётган хабарларда колхозчиларнинг бугун очилган Бутуниттифоқ учинчи съездига катта ўрин бермоқда.

ЮПИ агентлигининг мухбири совет колхоз тузумини ҳар томонлама ривожлантиришга қаратилган чораларни уқтирар экан, сўнгги беш йиллик план мобайнида қишлоқ хўжалигига сарфланган маблағлар анча кўпайтирилганлигини таъкидлайди.

Агентлик колхозларнинг съездда муҳокама қилинадиган янги намунавий Уставига катта аҳамият бермоқда.

Информация агентликлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Коммунистик партия колхозчиларни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантириш сиёсатини давом эттиришга, механизациялашга, ирригация ишлари миқёсини кенгайтиришга ва ўғитлардан фойдаланишга қаратилган куч-ғайратларни бундан буён ҳам зўрайтириб бораверишни ниятидадир деган сўзларини бўрттириб кўрсатмоқда.

АҚШ ШАРТНОМАНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛДИ

ВАШИНГТОН, 24 ноябрь. (ТАСС). АҚШ ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномани бугун ратификация қилди. Президент Р. Никсон Оқ уйда ана шу шартномани ратификация қилувчи тегишли ҳужжатларни имзолади. Президент имзолаш маросимида нутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтди: шундай қилиб, АҚШ ҳукумати «жаҳоннинг бутун инсоният учун хатарсиз бўлиб қолишига қаратилган муҳим халқаро битим»ни ратификация қилиш ишини туғаллади.

«АПОЛЛОН — 12» ПАРВОЗНИ ТАМОМЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 ноябрь. (ТАСС). Ичида уч мард космонавт Ч. Конрад, Р. Гордон ва А. Бин бўлган «Аполлон—12» космик кемаси кеча Москва вақти билан соат 23 дан 58 минут ўтганида ўз парвозини тамомлади. «Аполлон—12» Паго-Пагодан (Самоа ороллари) шарқи-жанубда Тинч океанга қўнди.

Космонавтлар 14 ноябрда ердан парвоз қилган эдилар. Улар «Ойга саёҳат»ни 10 кундан ортиқ давом эттирдилар.

Л. СВОБОДА ЭРОНГА КЕЛДИ

ТЕҲРОН, 24 ноябрь. (ТАСС). Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Людвик Свобода бугун 6 кунлик расмий визит билан Эрон пойтахтига келди.

Теҳрон матбуоти Л. Свободанинг Эронга визитини қизғин табрикламоқда ва Эроннинг социалистик мамлакатлар билан дўстона алоқалари ривожланиб бораётганлигидан мамнун эканлигини қайд қилмоқда. Газеталар икки мамлакат раҳбарларининг ўзаро алоқалари Чехословакия Социалистик Республикаси билан Эрон ўртасидаги дўстона муносабатларни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш ишига ёрдам беради, деб ишонч билдирмоқдалар.

ЯШНАЁТГАН МОНГОЛИЯ

Шу кунларда монголлар элида катта тантана. Монголия Халқ Республикаси эълон қилинган тарихий кун 45-маротаба нишонланмоқда.

МХР меҳнаткашлари бу қутлуғ байрамни катта зафарлар билан кутиб олдилар. Республика ҳаётининг қайси бир соҳасига социалистик қурилишнинг қайси бир жабҳасига назар ташламанг, истеъдодли монгол халқининг зўр яратувчилик меҳнати, куч-ғайрати, ижодий ташаббускорлиги ўз самараларини ошкор этиб турибди.

Революциядан илгари «худонинг назаридан четда қолган» деб таърифланиб келган мамлакат Шарқдаги энг қолоқ ўлкалардан бири бўлиб, на саноати, на транспорти ва на бирон алоқа воситаси бор эди. Тарих гувоҳлик беришича, ўлкада битта ҳам касалхона ва мактаб бўлмаган. Одамлар туғилаверган, ўз билгича: тепада осмон, пастда ердан бўлак ҳеч нимани кўрмай яшайверишган. Қашшоқлик, касаллик аратлар кетидан соядек эргашиб юрарди. Монголларнинг асрий орзу-истаклари фақат Улуғ Октябрь қуёшидан нур эмган халқ революциясидан кейин рўёбга чиқди. Монгол халқи ўз тақдирини, бахтини ўз қўли билан яратди.

Халқ ҳокимияти йилларида монгол меҳнаткашлари Халқ-Революцион партиясининг доно етакчилигида қолоқликдан тараққиёт сари, феодализм тузуми жабр-зулмларидан замонавий социалистик воқеликкача бўлган тарихий йўлни босиб ўтдилар.

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАНИГА 45 ЙИЛ ТЎЛДИ

□ □

Бугунги Монголия саноати тез суръатлар билан ривожланиб бораётган, қишлоқ хўжалиги социалистик асосда йўлга қўйилган ва юксак механизациялашган, шаҳар ва қишлоқлари обод, кўркам, аҳолиси саводхон ва маданиятли ўлкадир.

Халқ ҳокимиятни ўз қўлига олгач, мамлакатнинг жамики ер ости бойликлари, суви, экинзорлари, чегара билмас яйловлари ўзининг ҳақиқий эгаларига, меҳнаткашларга хизмат қила бошлади. Ҳозирги Монголиянинг қиёфаси тамоман ўзгача. Темир йўллар, автомобиль ва ҳаво транспорти, электр узатиш линияларининг кенг шохобчаси, телеграф-телефон алоқаси, радио, телевизор — булар барчаси халқнинг турмушига сингиб кетган.

Меҳнатсевар халқ Монголия Халқ-Революцион партияси XV съезди чизиб берган программани — мамлакатни индустриал-аграр ўлкага айлантириш, социализмнинг моддий-техника базасини яратишни туғаллаш вазифасини ҳал этмоқ ниятида қаҳрамонлик ва жасорат намуналарини кўрсатмоқда. Тўртинчи беш йиллик план кўрсаткичлари шараф билан бажарилмоқда.

Монголия ерлари кооператив қишлоқ хўжалик бирлашмалари ва давлат хўжаликлари ихтиёрига бериб қўйилган. Республика қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи — чорвачилик бўлиб, аҳоли жон бошига қорамол сони бўйича Монголия дунёда энг юқори ўринлардан бирини эгаллайди. Беш йиллик охирига бориб, қорамолларнинг умумий сони 25—26 миллионга етказилади. Экспорт маҳсулотининг 70 процентини чорвачилик беради.

Монгол-Совет дўстлиги сарчашмасида В. И. Ленин ва Сухэ-Батор турган эдилар. Бу дўстлик йиллар оша тобланиб, мустаҳкамланиб келмоқда. Халқ Монголияси Совет Иттифоқи билан бир сафда — елкама-елка туриб ўз социалистик ғалабаларини ҳимоя қилмоқда, халқаро майдонда бутун дунёда тинчликни барқарор қилиш сиёсатини юргизиб, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Монгол ва ўзбек халқлари ўртасидаги дўстлик иплари ҳам мустаҳкам. Ҳар икки халқ ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқалар тобора кенгайиб боряпти. Узаро делегация алмашишлар, маданият, адабиёт ва санъат ҳафталиклари ўтказиб туриш одат бўлиб қолди. Шу йилнинг ёзида республикамизда совет-монгол ёшлари III фестивали, ундан сўнг Монголия маданияти кунлари бўлиб ўтди. Яқинда республикамизнинг бир группа адабиёт ва санъат вакиллари Монголияда ўтказилган Узбекистон маданияти кунларини якунлаб қайтиб келишди.

Узбекистон меҳнаткашлари қардош монгол халқини бугунги тарихий байрам билан қутлайдилар ва уларга социалистик қурилишда улкан зафарлар тилайдилар.

М. ТОҲИРОВ.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 24 ноябрь. (ТАСС). Бош министр Индира Ганди бугун Ҳиндистон миллий конгресси партияси бутун Ҳиндистон комитетининг фавқулодда сессиясида гапириб, «партияни халққа яқинлаштирмоқ»,ни янгилаб жонлантирмоқ» учун бутун кучимни сарфлайман деди. Биз, деди бош министр, мамлакатда социал ва иқтисодий ўзгаришлар қилиш зарур бўлиб қолганлигини аниқ тушуниб турибмиз.

Ҳиндистон миллий конгресси партиясидаги ўнглар гуруҳи, деди Индира Ганди, партия сиёсатининг амалга оширилишига тўсқинлик қилиб келди ва партиянинг сафини бузиб, унинг халқ оммаси билан алоқасини заифлаштиришга уринди.

Индира Ганди, бутун Ҳиндистон комитетининг сессияси мана шу ўнглар гуруҳининг бу уринишлари барбод бўлганлигини кўрсатди, деди. Индира Ганди, Ҳиндистон миллий конгрессининг аъзолари «тобора кўпроқ жипслашишлари, халқ ва мамлакат манфаатларини кўзлаб ўз фаолиятларини активлаштиришлари» керак, деди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б. 2418. ИНДЕКС — 6469 Р — 01859